

NÉMETH ANDRÁS

Copia Publica

≈
D
E
U
S

F
A
C
I
T

T
U
A
M

V
I
T
A
M

P
E
R
F
E
C
T
A
M

≈
S
I
V
I
S

≈

NÉMETH ANDRÁS

Copia publica

NÉMETH ANDRÁS

Copia publica

Helikon Kiadó

© Németh András, 2014

© Helikon Kiadó, 2014

HELIKON

Kiadja a Helikon Kiadó Kft., az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

E-mail: helikon@helikon.hu

Internet: www.helikon.hu

Könyvem kiadásának támogatásáért hálával tartozom.
Oszkár bácsi, köszönöm a segítségedet.

Borítóterv, tördelés és nyomdai előkészítés:

WellCom Stúdió

Stúdióigazgató: Maros Pál

Nyomdai kivitelezés:

DeMax Művek

ISBN 978 963 227 299 3

Kommentárok a Jónás könyvéhez

I.

Vakok között
épesű
már, aki nem
lát. Más helyett.

II.

Madár. Lelőtt
ég. A fű
lett a szemem.
Lát. Más helyett.

Lehetne teremtéstörténet a két másik mellett...

Hullani kész gyümölcs.
Vérszínjárta lélek,
héj mögé rejtett hús.
A legmélyén élő
köldökzsinór köti
össze a magházat
Ádám undorával,
hogyan tovább táplálja,
egyre csak fokozza
azt. Valaki mégis
ágon marasztalja
a cefrénekvalót,
erősíti benne
minden eszköz és cél
értelmét. Lepkére
vár az Éden. Előbb

fogadná be Éva
tétova ujjai
helyett a szárnyakat,
a megtestesülést,
mint bármi mást, igen.
Nyár van, elhihető.
Érik a hernyóban
a szeszesen bódult,
imbolygó repülés.
Azzal taníthatja
az embert vergődni,
végül az október
vén kezéhez, őszi
fagyhoz odabukni,
mintha áldás lenne
majd a kiűzetés.

Szent Ferenc himnusza a kígyóról?

*- Önmagától nem szentelődik meg
az a gyümölcs, amelyik csak
az ember kezébe kívánkozik.*

Hiába kúszna föl,
hogy a fák tetején
túl a messzeségbe
nézzen, és cserélne
madarakkal, erény,
ha bűnt is eltöröl,

repít magasba, kár,
hisz a föld az övé,
porszemek magánya
hívja őt, a szája
terel Isten elé,
az alma tudja már.

A teremtés egy karakterszerep felől megközelítve

hová lett
ami igazolja
a múltat

levedlett
ruha ragyogása
nem adhat

előnyt tett
a csupasz utódra
ragaszthat

címkét
előítéletet

választhatsz

vagy a csutka
vagy az ember sarka

Az édent elhagyó látomása a visszafordulásért megkísértő sivatagi viharról

*- Azt gondolom,
megszemélyesített
szóként a «szent» fejezi ki
legjobban a dialektikát.*

Az *út* haláltest,
időtlen idő,
lélekhez pártolt,
ha még hihető -

A tévedések
jogával a kő
és por múlt sem tud,
tud élni, erő

fogy el nyomokból,
szelek, terelő
örvények nyelnek
magukba, tüdő

feszül, te hallgatsz,
hazug, vezető
jel sincs, rád vár egy
homoktemető -

Mesél az inas a meghódításra váró Júlia kisasszonynak?

Lenne?

Legyen.

A Loire-i szél.

És megemelte bal farát.

Szoknyáján átütött,

úgy tette, hamiskás bakfiságy.

Delizsánsz beszél?

Zötyköli estebédbarát

nénjét, négy láb között

egy kankutyulit. Szőröcske, lágy

bodorálca. Dél

titkaival szemezve lát

combárnyékok mögött

húst a nap. Meredő fákról a vágy

jut eszükbe? Tél,

hó unalom jöhetne. Át

is fut rajtuk. Köpött

rá úttalan út. Por lett az ágy.

A leány alél?

Reccsen a tengely, ó, nahát,

pór karjában nyögött

föl, nyers kocsiséban, mintha tárgy

lenne.

Legyen.

Csáthregény

Álmában összevérezte magát.
Odahüppögött a Bibliára.
Húsz ökörrrel gyarapszik a csorda.
Meddő lesz? Vagy csak jöttment maradna?
Tükör elé kívánczik. Állva.
Akkor az arcából semmit se lát.

A testes cselédlány kel. Inni megy.
Eszik, aztán indul a kocsishoz.
Szeretkezni. Freud. A zsákján se foltoz.
A férjéhez nyúl. Őszintébb a hegy.
Széthordja a szél. Orvost, porokkal.
Kondáskéj. Kire hagyják a vagyont?
A közös ebédnél szól. Nekiront.
Gyógyfürdő kell. Ürügy. Utazik. Csal.

Ott majd hónaposapát válthat gyerekre.
És az nagygazda doktorokra nem ütne.

Te, a kisegítő nevelőtanár szemével

– ...örökbefogadásra váró
intézeti gyerekek hálótermében?

Láthatod, előtted emelkedik
a mellkasuk, mintha neked
énekelnék el az álmaik,
amikre ébren senki se gondol, a szebb,

megélhetetlenebb erényeik
nem fedik fel az elhallgatott, a bevett
szokásaik, névtelenségük elveszik
az éjszakában, az árnyéka helyett

él ilyenkor a mozdulat, lerúgható
pléd, átmelegedett, meztelen és
koravén test, viaszosan fakó
bőr villan, a tér sötétjén ütött kicsi rés,

rajta szökik el a fény a holdba, ablakok
tartanak vissza, hiába, ahogy télen a bűnt
először tanuló szavak lelkét pára, tüköritok
őrzi, ha előle bármelyikük arca tovatűnt.

Gyaloghalásként a félkörívekben kanyargó folyómhöz

Ahogy a holtág az életem,
te úgy vagy kiszolgáltatott világ.
Tükörképeidtól a fűzfaág
nem úszik el veled, csak én viszem

a szememmel tovább. Fényverem
a medred, belédbukó part, virág
nem szomjazva nevezi meg magát.
Mikor elhagynálak, ha már nekem

kevés szelíd bölcsességed, int
valamelyik hullámod, és megint,
mint mindig, lábnyomokra tekint,

tapintatosan el is tűnteti
őket, és a jelet hagyni képtelen éteri
embert még meg sem veti.

Ahol a magány pokla után megtisztulhattam

Kerestük a lélek helyét?

Hemperegtünk a parton mámorágyban,
amíg a testünk nyomaiba lassan
beleszülte magát a két

embernyi múltidő után

a dagály. Nekünk is megfoghatatlan
semmivé tűnő napszerelme katlan
húlt a víztől, simult sután

egymáshoz ölelés nélkül sok apró
homokszem, már úgy töltve fel
váll és comb vájta gödröket a kotró

kezű hullámokkal, hogy meg se botlik
bennük hűség, ha újra kell
másnak hazudnom, szent ez a fővenycsík.

Ima, káromkodás meg panteizmus helyett

Ártalmatlanul buggyan ki a szó
belőlem, mert nem nagyon ismerlek.
Bár megláttalak már én is a hó
alatt, ahogy mindenki. Vesztesnek

tartott vénülők tudják, tavaszig
csak alszol, mélyen, a teremtésből
részt nem vállaló egyetlen, alig
megértett nap rabja leszel hétről

újabb hétre. Végül elfogad, és
veled példálózhat az éhséget,
bőséget *rohadt életre* kevés

haszonnal rákent arató. Százat
szül magvér halállal föld, erezett
enyészettel szárazgyökeret. Számat

talán dicséret is elhagyhatná
ezért, hiszen kiválasztod a még
nem is létező kalászon azt a
szemet, amelyik nem lesz majd ostya.

Az ónos eső gyönyöröragóniája

nem de nem de mégse még
a lélek bére test vagy
légy erős akár az ég

ha nincsen már neved sem
más ölet keresd ha ég
a meddő földre hullt fagy
magja cseppje semmi jég

neked majd páratelt szem
szik mikor nyel úgy elég

**Kosztolányi Dezső
nagykorúsága
napján írt levele a Brenner
családhoz**

– Szabad nem. Szabadka vagyok.

Nem élünk?

Szavaink égig repülnek,
metafor(m)áik szeleknek
felajánlott zsíros évek

a por és mag mágiáját
sose értő sár helyett, lát
mifelénk mákonyszemű Csáth
valamit mégis, konok hát,

az önérzet görnyed álmos
nyarakért földig, pelyva szálldos
aratás végén, virágos
szerelemben vér, pipacs mos

puha szirmot, bódul, alszik
suta testünk, míg a másik
fele múlt lesz, búza érik

fölöttünk.

Olvasmányok, Szentleckék, Evangéliumok

– *Ludwig van B. asztalán
találomra kinyitott Biblia.*

Tengernyi próféta között
elmerülne a saját
gondolataiban.

*

Úgy érzi, nyugatról hajnalodik.

*

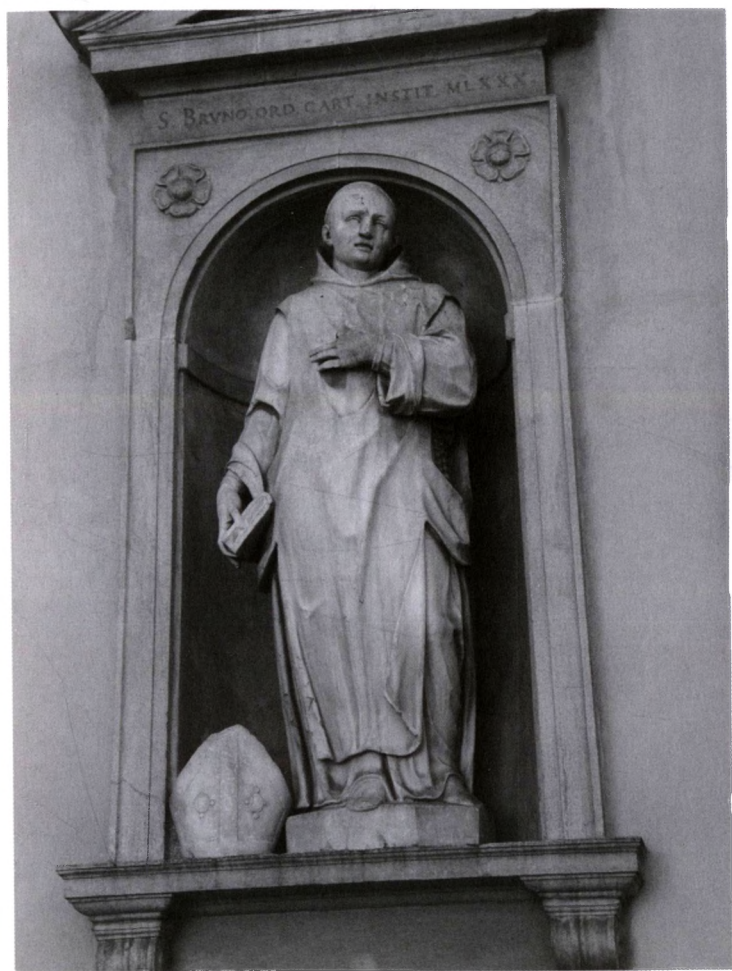
Az ember, ha több, mint
szakrális jelentéktelenség,
csak Isten lehet?

*

Az erkölcs: magány. Kik szeressék egymást?

*

Énekben határozná meg önmagát.
A süketek néma fülével.
A harmóniaéhség nem hazugság.

Diptichon

– *Káplánunk sétaimája is
lehetne októberi határban.*

animula
animula

tüdőcske tőcske tő
halál virága szár
kibújva napra vár

fehér szilánk a kő
fakópenész idő
leánya szél köhög
helyette

és a rög
világa sárleső
kopasz rokonbokor
avarmadár anyó

ti mind csak egy a bor
kenyér igéitől

ki futna el ki ó
a zsákfalunk elől

animula
animula

téli
dispozícióslevél
után

arany maradj
de mindarany
kicsinyke ház
az életem
ezüst csak az
mi lenne más

tenyértetőd
a glóriám
helyett vigyáz
falut magányt
amíg a nap
szeszélyparázs

bal oldalad
a jégcsapok
keresztje száz
a jobb latort
mi józanít
az itt se más

a július
ha messze is
neked varázs
a szentre font
kaszástövis
a múlt kalász

téli
dispozícióslevél
után

L'Étranger

*- Hazáig sínen,
minden látható,
túl az ablakon?*

Messzeségek halk barátja, némely
szűkkeblű dimenzióban – itt? – nem
várhatok csodát, de mégis érzem
villamosba lépve, jó, ha kétely

nélkül elfogadom, hogyan ébred
mások arcán a reggel, kelő nap
néznivalóan könnyed utat kap
szabad szemektől, a jobbik éned

most mutat fel teret, leplezetlen
társnak szegődve, Muzot örökség
így lehetne bárkinek, ki fejben

tartja, és legjobb az volna, állnék
meredten, hisz, megelégszem én rég
a belvilággal, mint éjjel egy szék.

**Underground, aztán klasszikus(s)
a társkereséshez**

Közös gondolat híján nincs miről
beszélgetni, bár szótlanul se jó
elhajolni egymás mellett, kidől
az ember amúgy is annyi genyó
figura, figurázgató miatt,
és kora hajnalban meg agysötét
este lehuppana olvasni, csatt,
bevágódik az ajtó, lábközét
mifrancnak féltse, mármint az utas,
ha a metrógyönyör jár fél tekét
körbe, pestkarikába, két ludas
Kosztolányisor az önérzetét
keresi szabódva a föld alatt
sursum corda helyett, kultúregyveleg
rándul, odébbvisz vonal túlszaladt
őszintesége némi gyermeteg
kölcsonkenyérséggel a sorstömeg,
jobban mondva a tömegsors mutáns
indulatait fékpróbálja, leg,
sőt annál sokkal inkább arrogáns
fordulhat meg a fejekben, kivált
higgadtságmentesen, egy csúnya szó
következne itt a leszólmizált
fényharmóniában, eldobható
monolaterális kifejezés,
ami a használót se rakja rá
kötött életpályáira, kevés
látható nyomot hagyva hull alá,
talán mélyre, a purgatórium
felé, vertikális irányokat
preferál persze mindenki, le, föl, tanúm
az ég, pedig a horizont sokat

megértet velünk, a meglátott szabály
mihaszna szemellenzőjét ezer
erénycsősz matematikuskirály
testálja tanapródra, féliker
vasdarabok röptetik, elvileg
örökké, a szerelvényt, zsong a táv
konstans tengelyméretekben, meleg
helyzetünkből alig arasznyi sáv,
valamelyik állomás elfutó
önszignója lesz az emlékezet
elveszíthető maradéka, hó
arcokon a pír nemzedéktünet
majd újból felbukkan, szükség szerint.
Monoton paralelvilág a végtelen?
A válaszmagány a betű, megint.
Ebben a közegben? Viszont heten
sejthetnék, bölcsen, Eukleidész
közelségétől ébred Bolyaink,
bennem a társtalanság, testrekész
találkozás hiányzik, mikrolink
hazugságok nélkül, a hangtalan
blogtengerben a flörthorognak sivár
csaliarcú halvalósága van,
a könyv, remélem, tisztább kalandra vár,
szűz lapszélek tartogatnak csodát,
a szorosan hozzáműlő lány kézbevett
kötetét keresi az enyém, csak át
kéne lépnem kettőnk múltja felett,
megteszem, engedékeny oldalak
metszik társaik, a keresztező,
első érintést ráhagyjuk a vak
papírkötésre, mi, a férfi, a nő.

Szobahőmérsékletünktől szemérmes januárban

Nézném, de nem vagy
meztelen, elrejtéd, vigyázol
rá, néha énrám,

kincs, ágyrajárt fagy
túlhevült pillanata, láztól
féltő fogam, szám

adta gyöngysor, és elfogadtad
valamelyik este, felejték,
mégis érzem, marad a testek
öregedő emléke rajtad

váll meg nyak díszeként, öllelek,
újra égsz, értem, a ruhádban
tűröd a gyógyulást, siváran
tavaszodik, vérünk örülhet
homlokod, homlokom tüzének.

Egy lassan búcsúzó év a Puszтина lábánál

Szerencse röppen el, odú
marad, kicsiny fióka fél,
a gyanta fogva tartaná,
fenyőrigó, örökre zöld
levél, a tűhegyes, szilánk
sugár napon se védi, hold
szemét lehunyja, majd mikor
a nyár után megint lehull
a száлка csont, a földbe szúr,
ahogy tenyérbe fejszenyél,
karácsonyok szobája vár
etethető madárra, pár
falatnyi lét az ablakok
előtt, amíg a kérdező
gyereknek adja válaszát
a benti illat, őrzi még
elillanó hetekben is
szavakba némuló idő,
az ember, állat és növény
triásza boldogulna hó
alatt, beszédes itt a csend,
zizegne húrta tett hamis
vonó, ha kotta tél fehér
lapokra hangjegyet nem ír,
de játszik, eltemet halál
helyett a könnyű toll, pihék
vetik meg ágyad, így aludj
te már, csak álmaidban élsz.

Karácsony, újra gyereket várunk

– Levél a nagyszülőkhöz.

Szeretem a képmutatókat,
akik fenntartják a kezükkel
a csillagos égen a holdat,
és vigyáznak rám, noha bűnjel

vagyok, akiért nem is oly rég
éjszakákon át kiszökött még
négy lesütött szem, nem a hűség,
az ablakon túlra, talán vég

nélkül keresték vakon egymást
a szentimentális egekben,
fölfénylő testekben az áldást
ottfelejtve, semmit egészen,

hogy elhiggyem nekik a függönyt
széthúzva, most, hószakadásban,
ugyanaz éget, ami tűz fönt,
jég lent, a húsban emberi láng van.

In pectore

– *A lelkiismeretfurdaláshoz.*

Kihalt utcában járulhatsz a saját
küszöbödhöz. Most megérted,
mért lehet hiábavaló
az ütemes, végtelennek
tűnő, belülről hallható,
ismétlődő szünetekkel
csak hangsúlyozottabb zörej.
A csend kényszerébe fészkel
az önkívület? Ősdelej?
Akár kaput is döngethet? Kopogjon
másnak egész életen át
a test falán, rést a csonton,
a zsigereken te ütnél?
És azon bekéregethné magát
a *véred*? Már alszik a fiad. Éjfél?
Még megsimogathatnád, ma, a haját.

Karitatív hulladékok némelyikének lomtalanítására készülve

Hanyatt fekszel. A kék ég helyett
gyönyörűbb tereket láthatsz.
Verselő nyomorban megvetett
szemhatárok lesznek emeletes ágyak

a gyerekzug rongyszőnyegéről
föltekintve, és a tölgyfa
íróasztal hiánya bérből,
fizetéstelenségéből valahogyan ma

mégsem tesz munkanélkülivé,
átgondolod, a jószívű,
igaz hitből élő I. Q.-né
mennyi, de mennyi világból kikoptatott

színű ruhát, játékot szózott
rád, ideje lenne lassan
kidobni mind, szeretethóbort,
álhumánus juttatta ócskaságokban

mégse kéne jövőt keresni,
csak hogy nem tudod, mit hozhat
a családoknak a perspektívasemmi,
egyszer még meglephetsz velük unokákat.

Terólad, mert szeptember első hétfőjén visszafordulsz a biztatásomért vagy az elmaradó gyerekkorért?

Volna még, mi elveszíthető,
némaságba hullt neszek, zenék,
metronómszívekben elhaló
ritmusok, süket falomb, tüdő
tornya, szél helyett a csend, a kék
szoknya elsimulva rajtad, ó,
távolodsz, puhább kavicshoz ér
két cipőd, fülemben úgyse jár
végig úttalan utat nyomok
hangja, szem se tud tapintani,
átölelni lassan, annyi vér
visz tovább, az új felé, a nyár
semmivé lehet, elillanok
majd csak én is, ősz apád, aki
nézi iskolába érkező
lánya lépteit, követhető
mind, amíg személytelen jövő
háta villan, arca múlt idő.

Mi ketten, én meg a velem egy padban felejtett hallókészülék

A hiányzó ember nélkül
a bűn megértéséhez
kevesebb leszek holnap is.
Ima sincs a fülemben?

Ujjaimmal összebékül
az egészség, rákérdez
mégis a hang. Baját hamis
válaszokkal tetézzem?

Nem hozzám szól a csend? Végül
olyan, akár a jelmez
a színészt játszó nemezsis
testén. Csak észrevétlen?

Mint akinek segítségül
szolgál géptiszta jel. Ez
hozza mellém? Magánygenezis?
De ki jön vissza értem?

Bérmálkozó siketek vagy karthauzi szerzetesek

Az időtlen lemondáshoz
semmiből erőt meríteni,
úgy, hogy nevekkel nem kezdi ki
a világot az új, és hoz

még magyarázatot minden
régire, mintha már semmi se
válna, csak a szó ejti le
bilincseit, de oly vétlen

marad, miként a csend fia,
az örök rab, fogalmakba zárt
Isten, mert feloldoznia

végül neki kell az ember
helyett annyi szent fület, a kárt
szenedett reményt a kényszer

imáitól más képtelen volna
megóvni, bár az életet néma

teljességgel megköszönni
elég pár csepp illatos krizma.

Amor sanctus

Lét? Idő? Kicsalogatnak valamelyik
elővárosi bevásárlóközpontba
mindig, az ott vett olcsó hús nem zavarja
föl a családi idill híg levét, eszik

is nálunk rendesen az anyanélküli,
kiskorúságba beletanuló pulyák,
akárha szüljük bimbóteje, de mák,
álomédes altató lenne a güri

után az apjuk főztje, most sincs másként,
odavezeklem a pénztárcairányos
buszmegállóba a lábam, cigi, lángos
lejtmenetes büfészaga mellé, és vént,

szeszvezér nyugdíjast, meg cidacsalogányt
csendestársnak elfogadva számolgotom
éppen, a matematikustársadalom
tagjaként, hogy mínuszosodtam ide, lehányt

bódéoldalra fölkapaszkodó napfény
arany alkímiáját öröknek látva,
legelésző birkaszemmel néha másra,
megint magamra figyelve, rosszabb élmény

hajkurásza képzelgésekkel a fejben,
hétvégén hirtelen egyedülbredő
gyerekeimre gondolva, szóval a nő
hiányát kimutatva, zavartan elken

a kezem valami érzélgősségnyomot
a szemem körül, jó volna, ha valaki
rám főzne, vagy engem, amikor a nyaki
ütőér tudja, nincs szívszünet, van lopott

öröm, igen, egytálételes szerelem,
azzal talán még befoghatnék, mint vadat,
hajnali éhséghez asszonyt, lányt, kis falat,
nekem megtenné, elindulhatna velem,

csak hagyja az ujján a kikezdhetetlenség
jelét, a gyűrűt, együtt préselődne bele
az utastérbe, testmonológjaink mire
elhalnak, arra mi támadunk föl, élünk még.

Minőségi csere

Tetszik a fürdőruhád.

Máson látom, egyetemistalány
sütkérezik benne a gangon,
de rajta kiismerhetetlen a hiány –

hiányod, jeges vízzel vár a kád.

A csempe forró. Puhány
vagyok most, kapkodom a talpaim, áldom
a napot, négykor jó az irány

a sugaraknak, bevág
mind az ablakon, mielőtt nyugtával
dicsérhetné bárki, vetkőző virág

lesz minta, hús, és már fal
a képzeletem a huszonéves vállból,
aszkézis helyett mennék a lányhoz. Számol

velem. Beszélgettetek rólam, válásról
is szó esett, amikor a vőlegényét
lenyúltad magadnak. Azóta három hét
eltelt. A kisfiunk sem néz szét

a szobákban utánad,
elvesztheti a lábad
nyomát, talán szívesen
követne akárkit, a kezem

nyújtom felé, kiviszem
az új próbaanyához.
Várom, amíg a fiatal nő lehámoz

minden családi héjat
a múlttól, hiszen a magja rámaradhat.
A beteg gyerek. Mint szűkölő állat,

ölbe kívánczik. Egy ajánlat
vagyunk mi ketten, aminek nem fordít hátat
az átvert menyasszony. Miattad mondja, zárat
kell cserélni a lakásajtón. Aztán itt alhat.

Alma? Mater?

Hova tennéd a gyümölcsöt,
amit a féreg átjárt,
a fogaid barázdált
nyoma sem jelzi betöltött

komaószben, milyen is lett
viaszosan kevély héj,
ruha alatt, kevés kéj
adatik meg, ha a rejtett,

ragacsos hús csak a szégyent,
az eladatlan egyikét
memorizálja diszkrét
szemeidben, fogy a percent

nyereség, pöttyösödő ránc
lepi a vénkisasszony
vitaminarcot, alkony
jön a végén, nem a sok tánc

viszi el pénzed, erénysmink
se nagyon érne föl már
csalogatóval, ámbár
kitanult boltosinas, link

csodacsávó rekeszelget
veled azért, a lányod
valaha párba rántod
vele, mert hát ez az élet,

az idősebb feleségről
gunyorosan beszélnek
valami csuszkanyelvek
ezidőtájt, de, ha, megfől

szemesebb szűz fazekában
a zodiákleső bak
mulatozósan újnak
vehető bocskora, lassan

január jön, kisezüst hó
ragyog az égen, aztán
tavasz a gólya láttán,
gyönyörű fák, a kibomló

puha szirmok, valahogy már
ürügyeket keresnél
menekülésre, nincs tél,
fene vinné, mire nem vár

rafinált mérleged, ifjú
ara meg épeszű vő
örül a sansznak, úgy nő
a haszon, mint aki bárgyú,

te, lelépsz, standjaidat kell
fitalokra hagynod,
hocineszébe álmod
szövöd, eltűnsz, mielőbb, fel

a hegyekhez, patakokhoz,
keresel egy kis irtást,
beleremegve majd mást,
mire csend fejszecsapást hoz

a füledhez, neked ez szól,
pedig a bujdosásnak
igazi célja ágak,
levelek fénykapujától

lejjebb akármilyen szent nyom
jeltelen hiányának
felismerése lenne,
pupillákkal érinteni,

akár tolakodóan, friss
gallyakat, lombvesszőket,
amiken az éretlen,
ízetlen termés édeni

teher, velük emlékezni,
felidézni azt, amit
benned meghagyott magnak,
csírának a múlt, a kígyó

előtt kúszik föl az égbe
a zsenge, tiszta ige
teste, régen még tudtad,
jól, hát megint motyorászod,

tekintetedben ív, lantív
születhet, zöld hiába
takarja el. Dieser erst
oben doch biegt sich zur Leier.

A legőszintébb esztergomi nyár

– *In memoriam B. M.*

Négy sorba belefér egy ország,
és a gége a hírbe
hozott szótér fájdalom.
Ilyennek látnak? De ahol jársz,

pacsirta se beszél helyetted
a csőrével, ne értse
félre az ég. Csillagon
átlépő szem, az álom vagy? Fölébred

majd más a mozdulatlan szájban,
mintha nem tudna arról,
lesz olyan hang, amelyik ép, hibátlan,

ugyanúgy a világból
való, akár a téged szomjazó víz.
Amíg iszol, neked hisz.

Sétálópórázra várva

– *Du, mein Freund, bist einsam, weil ...*

Elvéteném az ámyékomat,
mintha kinéznék magamból,
zsákmány nem beszél magányról
úgy, ahogy csontért köszvény ugat

bennem, szétugrasztott csapat
veréb morzsáit se tudnám
lenyelni, kevés a bundám
a rajtamfelejtett kéz alatt

eszedbe juttatni, ember,
még mindig megérezem, hazug
vagy, élém lépsz most is, november

végén ígérsz ősz hajaddal
tavaszt, de sejtéd, szél, ha zúg,
vén, a tél *kettőnknek* hattyúdal.

Üresedő, (lelki) egyensúlyukat megtaláló mérlegek serpenyőiben

Színlelő, sok járókelő Iustitia között

koldus homorú tenyeréből eszik
bátortalan, éhes ökörszem, kicsiny,
szárnyas gyerek, elpazarolt morzsa, csikk
röppen pihekönnyen a járdára, íny

villan, fogak ágya, hiányzik talán
vagy mégse a csont, elegendő a bőr
és némi ital valahogy még sután
használni a száj meg a nyelv szómalőr,

fillérfika készleteit, hallható
foszlányait egy köszönetnek, dühödt
átok maradékain is túljutó

csendben van a kéregető, hang fölött
jár, lépdél az utca, kutatná fakó
szemmel, ki segít a madáron közönyt

színlelő, sok járókelő Iustitia között.

Urulogion, karitatív felhangok nélkül

Ugyan minek tartaná vissza már,
mint rossz ajtó a huzatot,
hiúság, önérzettel átítatott
fehémeműk, cserére vár

mind, és mikor átsöpör
a szél az utca felől
a tágasan takarítatlan szobán, bedől
hozzá a kapualjlakóról leváló szag, a sör

kieresztése után oly ismerősen
átélhetett meleg, akár a koraősz
hirtelenhidegbe forduló ítéletében

megfogalmazott figyelmeztetés,
megérti, addig adja oda ruháit egy lelki csősz
istenképésnek, míg nem kell nekik fertőtlenítés.

Testamentumszonett az érintetlen fehérhez?

Tájképet örökölsz? Amiből kilépnék,
és mindenre, a mögöttem hagyottra
figyelnél? Festőunoka, bölcs homálykék
égen igazodhatsz el, tegnapokba
visszavágyó zöldet jósigéretekkel
találsz meg levélen, neked a barnák
őszintén feltárnák a testük, elég jel
hozzá az örökké feszes daróczsák
anyagra, a nemes vászonra ránagyolt
rög, hiába csillogna lakk, megérzed,
földhöz, gyökérhez igazságos porba rótt
ember elevenedik meg a téged
kereső szemben, tükörcú zarándok,
még nem te,
én, ahogy – újra – Isten ecsetjére várok.

Petrarca, a testvéréhez?

Megszentelt csendet hátrahagyva,
valamikor, haláléjszaka
befogad a semmi udvara

úgy, hogy a kapuin át se kell
lépnem, s a hold onnan vinne fel
a legelérhetőbb magasba,
merre egy karthauzi nyitja

ablakát, aztán szó nélkül is
tudatja velem, mennyire kis
távolság van ember meg ember
között a csillagok ezerszer

látó, vakuló szemeivel
nézve, amit sohase vesz el
tőlük a szerelemnap, ha kel.

Az utolsó órák a szociális otthon kerítésén belül

A tiszta perc,
a pillanat
helyett fejem
zugában él
az ész, arat
tövisbabért,
hiszem, van öt
sebem jogán
a vértelen
tudás mögött
megérthető,
öreg szemek
bejárta tér
nevében új,
bolondgyerek
szobor szerint
kivárni jó
időt, ezért
kitartanék
a kínban, ó,
csak ülni még,
amíg lehet,
az oszlopok
között a nap
keres helyet
nekem, talál,
de rám soká
a nőrsz, ha sprőd
velem, hagyom,
akárhová
a fémkerék,
a szék vigyen,
hideglelős
az ősz, nem óv
meg itt, igen,

a timpanon,
terasz kevés,
a park felé
körülni jobb,
kavicszenés
az út, segít
a lejtmenet,
erőt is ad,
remélem úgy
gurul, szeret
a gyógymobil
hokedlitrón,
a swung visz el
a rózsatők,
tubástritón
taréj közé,
borulhatok,
a Krisztusarc,
a testi sarc
amúgy nem ok
kutatni majd
a szótlanabb
magányt, velem
vesződni kár,
a hálahab
virágoké,
a szám, a kút
köszönti mind,
mikor bugyog
gyökérnyi múlt
javára víz
után a nyál,
a vér, szírom
hajol fölém,
sosem halál.

Kertészakában, ha egy özvegy frissülő tócsára vetülő árnyéka imádkozik

A magasban –

Csillagot ölel,
végleteivel
égbe veszik el
minden, ami jel –

Csókol az eső
csendje, szerető
test, ahogy a kő
hallgat, az idő –

Hány nap araszol,
érhet is utol
engem, az idol
senkit, aki szól –

Itt vagyok alul,
s rám sohase hull
hang, az, ami túl
emberi, csitul –

A magasban –

Jelenlét

– K. D. költő utolsó írása
H. I. múzsához.

Magadban olvasol?
Nézz rám.
Tisztán
merül szemembe toll,
a vak sebek alól
tintám
árván
kibukna, és ahol
a fény fölédhajol,
pillám
adnám
neked. Papírmosoly.
Betű. Csak átkarol.
Vers. Tán
megszán,
ha nem vagyok sehol.

A névtelen karthauzi a mindennapok örömeiről

Tudásnak élő ember?

A betű gesztusa

a csendhez.

Nem érez

remegést, mit buja

vonalak nimbusza

előtt fül

ha megszül,

de belül, mint csoda

a világ otthona

magában,

ahol van

helye másnak. Tova

repülő lét. Ima.

A kódex.

Az exlex

ideál. Tisztul a

becsukott száj, vita

sem ámít,

amíg hit

fia némul vagy a

tudásnak élő ember.

Nyárleveleket nézve, egy kórházi kápolna mellett

A szél nem hessegeti el őket magától,
hagyja lebegni mind. Amit őszenyalából
belőlük megszámlálhatatlan ágsereg,

maréknyi lombot, az hordja még imák terhét
a közelgő számadásig. Hátravan pár hét
a megigazulásukhoz. Angyal fergeteg

szája hozza a hírt majd akkor, de egy se fél,
a szégyenét levetkőzve táncol. Megosztják
a testüket mással, a hold helyett a lárvák
szemét csókolják, hogy lepkeszint óvjon a tél.

Lélekévszakok hazug álmígéretét
sosem köszönnék meg. Fénymámorban remegve
nekik az ősz elég. Talán elhiszem. És te,
árnyékom? A fák alatt. Élsz, míg nem lesz sötét.

Kilátástalanságelégia

Emberarcom is lehetne,
És mondhatnák azt rám, gyökértelen,
Szemembe hazudva, ha ősz üzen
Fiam leveleivel, de

Becsapottnak mégse érzem
A nyár után magam, kering a nap
Törzsem körül annyit, erőre kap
Tőle aggastyán gerincem,

Büszkén, kiegyenesedve,
Újra, hisz minden Filemonutód
A saját mítoszából él, tudod
Jól te is, göthöske néne,

Baukislány , asszonyéhség
Felém sosem hajt már, gyermektelen,
Kőgyöngy földben egymást várva pihen
A vágy, a test neve, oly rég

Láttalak, kezem, a kéreg
Meg se simogatna, kopár sziget
Viszi hírünk, úgy kellünk, vízre vet
Hajóalakban a féreg

Lelkű kalandor, ezért nem
Hiszek többé fészkemből vett jelek
Béljósvilágának, hogy öljenek,
Irtsanak bennünk, az érdem

Ennyi, sziklák hófehérje,
Öröksivár szirtfok a képzelet
Szülte istenszobroknak ad helyet
A kormányosfélelemre

Figyelmeztető mesékkel,
Bár fordulna vissza időkerék,
Én emelnék fejszét szerepcserék
Törvénye szerint, megérlel

Koronafejemben áldott
Babér dicsősége helyett a tűnt,
Pusztító aranykor favágókra bünt
Olvasó úrt, csendet, átkot.

Öngyilkos remete

*- Kivonul a természet
a természetből?
Aztán a társadalom
a társadalomból?*

A korhadás szégyenével
mindig csak együtt maradni,
azért, mert a semmi elnyel
mohaként csendet, szemernyi

reményt se táplálva, mint hold
keringő zarándokútján,
átokzsoltárt is eső old
ki a tölgyből, még ha megszán

célbavett vadat, mi több hát,
túléli a húst, a fejszék
menekülnek tőle, fejfát

másból faragnak, magától
dől, roppan, hogy ágtoronyból
a nyulat, őzet ne lessék.

A legőszintébb homíliával a szükségtelen fertőtlenítésről, bárkihez,

ha ember,

mi hangyának határtalan
fucsomótól fűcsomóig
bomló test, humusztér, ugyan
szaglik, étvágybánya, hol dzsigg

a szél, pendít bolondkerék
szárnyakon bélhúrokat, légy
veszélyt mért hozna ránk, peték
dünnyögéséhez nekünk négy

erény kántál, dögöt zabál,
tűntet el *mértéktelenség,*
a lét *eufémizmusát*

előttünk tárva fel, *bután*
a *gyengülő, gyáva lelket,*
undort, mentve hullavésztlől,

ha ember.

Tempus est ubique

A szent halálhoz közel,
egészen kicsi gyerek, az enyém,
mintha játszana, úgy billeget
egy sírra tett kavicsot, az enyém,
hogy az alászorult oxigén
elég a lélegzetvételnyi
örökkévalósághoz.

Föltámad? Csak a szél?

Talán

a békés haszontalanság.

De nem. Még az utolsó pillanatban is
értelmet, küldetéstudatot keresne
a tél beállta előtt.

A már mozdulatlan,
mesterkélt pózokra sem képes
föld helyett, nevükön szólítva,
életet lehel a vérszínüket vesztő levelekbe
az avarhalál után.

Meddig?

Ha egyetlen ítéletével
bármikor kisöpörheti mindet
az embert váró
temetőből.

Rövidülések paralel világai

Megosztaná, ha
gyufára lehet árnyékot
bízni, lángjátékait,

veled, de tudja,
megérzi a szemed, nincs ott
benne tűz, hol könny vakít.

*

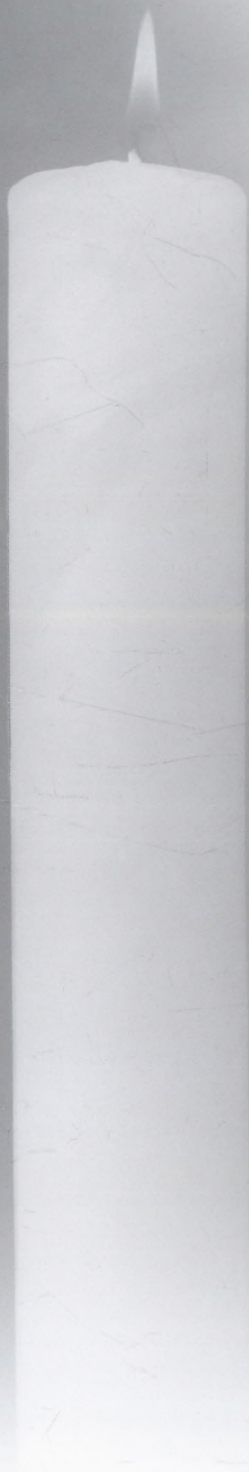
Az úrjövetre
szegényedik el álmában
gyöngyviasz, csillag helyett

pupilla mélye
fogadja be a koldust, van
teste, füst, s nem vétkezett.

*

Lehetsz akármilyen -
az élet, az eredménye -
nulladik hatványa egy -

ma rátalálni
magára maradó fényre,
gyertya, az már úgyse megy.

Ha, belül, megszülethet a béke.
Ha, belül, nincs tálió. Ha, belül,
jelen lehet a szent valóság,
a valóság szentje.
(Mindezt csak valaki életében?
Talán. 1975–1988.)

9 789632 272993

ISBN 978 963 227 299 3

Ár: 1990 Ft